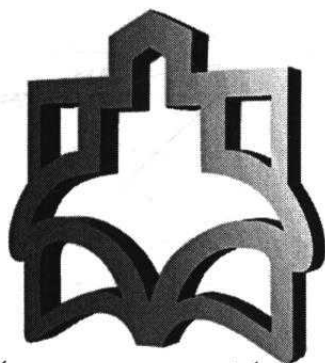

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

درس‌نامه زبان و ادبیات فارسی (عمومی) با رویکردی نوین

برای دانشجویان کلیه رشته‌های تحصیلی

مرادعلی سعادت‌شعاع

دکتری تخصصی زبان و ادبیات فارسی

اندیشکده روابط بین‌الملل

سرشناسه: سعادت شعاع، مرادعلی، ۱۳۵۳-

نویسنده و نام پدیدآور: درس نامه زبان و ادبیات فارسی (عمومی) با رویکردی نوین / نویسنده مرادعلی سعادت شعاع؛ ویراستار زهرا خانیانی.

مشخصات نشر: تهران: شهر یاس: اندیشکده روابط بین الملل، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۶۵ ص.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۸۳۳۷۰۴۸۵ ۹۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر با حمایت مؤسسه احیاء صنایع نرم آینده چاپ شده است.

یادداشت: کتابنامه: ص [۲۱۶۱]-۲۶۵.

عنوان دیگر: درس نامه زبان و ادبیات فارسی (عمومی) با رویکردی نوین برای دانشجویان کلیه رشته های تحصیلی.

موضوع: فارسی - راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: Persian language -- Study and teaching (Higher)

شناسه افزوده: اندیشکده روابط بین الملل

شناسه افزوده: مؤسسه احیاء صنایع نرم آینده.

رده بندی کنگره: PIR۳۳۳۱

رده بندی دیویی: ۸۴۷/۰

شماره کتاب شناسی ملی: ۸۴۸۷۹۲۶

اطلاعات رکورد کتاب شناسی: فیبا

نویسنده: درس نامه زبان و ادبیات فارسی (عمومی) با رویکردی نوین

نویسنده: مرادعلی سعادت شعاع

ویراستار: زهرا خانیانی

موضوع: جلد و صفحه آرا: کوثر خانیانی

موضوع: شهر یاس با همکاری اندیشکده روابط بین الملل و حمایت مؤسسه احیاء صنایع نرم آینده

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

پست الکترونیکی: irtt.ir@gmail.com

دفتر مرکز پخش: ۰۹۱۲۵۶۴۵۴۶۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۳۷-۴۸-۵

قیمت: ۹۰۰۰۰۰ ریال

این حقوق متعلق به اندیشکده روابط بین الملل بوده و هرگونه تکثیر این کتاب به صورت کاغذی و الکترونیکی بدون مجوز کتبی از اندیشکده ممنوع است. برای تهیه این کتاب می توانید به وبسایت اندیشکده روابط بین الملل به نشانی www.irthink.com مراجعه کنید.

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۱۷.....	برنامه پیشنهادی تدریس
۱۹.....	اهداف فصل اول درس نامه

فصل اول

۲۰.....	درباره زبان و ادبیات
۲۰.....	زبان چیست؟
۲۱.....	زبان معیار
۲۸.....	زبان اینترنتی فارسی
۳۱.....	ادبیات چیست؟
۳۴.....	دانش های ادبی
۳۴.....	انواع ادبی
۳۷.....	سبک شناسی
۳۹.....	نقد ادبی
۴۱.....	علم معانی
۴۲.....	علم بدیع
۴۶.....	علم بیان
۵۰.....	نمونه سؤالات فصل اول
۵۱.....	اهداف فصل دوم درس نامه

فصل دوم

۵۲.....	ادبیات کلاسیک فارسی
۵۳.....	قالب های شعر کلاسیک فارسی
۵۳.....	قصیده

۵۳.....	قصیده سنایی
۵۵.....	قصیده مسعود سعد سلمان
۵۶.....	قصیده سعدی
۵۷.....	غزل
۵۷.....	غزل عطار
۵۸.....	غزلیات سعدی
۵۹.....	غزلیات مولانا
۶۱.....	غزلیات حافظ
۶۴.....	مثنوی
۶۴.....	شاهنامه: هفت خان رستم
۶۸.....	بوستان سعدی
۶۸.....	تقریر عشق مجازی و قوت آن
۶۸.....	در محبت روحانی
۶۹.....	مثنوی معنوی: داستان مشغول شدن عاشقی به عشق نامه خواندن و مطالعه کردن عشق نامه در حضور معشوق خویش و معشوق آن را ناپسند داشتن
۷۱.....	رباعی
۷۱.....	رباعی خیام
۷۲.....	نثر کلاسیک فارسی
۷۳.....	بنیاد کار شاهنامه (شاهنامه ابومنصوری)
۷۴.....	جمشید و بیوراسب (تاریخ بلعمی)
۷۶.....	بخشی از سفرنامه ناصر خسرو
۷۸.....	در علم طب و هدایت طبیب (چهارمقاله نظامی عروضی)
۷۹.....	ذکر تاریخ سنه اثنیتین و عشرين و اربعمائه (تاریخ بیهقی)
۸۳.....	چند حکایت از گلستان سعدی
۸۴.....	نمونه سؤالات فصل دوم
۸۵.....	اهداف فصل سوم درس نامه

۸۶	ادبیات معاصر فارسی
۸۶	واکاوی زمینه‌های تحول ادبیات فارسی در دوره معاصر
۸۸	شعر معاصر فارسی
۹۱	ادبیات داستانی
۹۹	ادبیات انقلاب اسلامی
۱۰۱	شعر انقلاب اسلامی
۱۰۴	تأثیر فضای مجازی بر ادبیات معاصر فارسی
۱۰۹	ادامه قالب‌های کلاسیک در شعر معاصر
۱۰۹	قصیده (مهدی اخوان ثالث)
۱۱۰	غزلیات (هوشنگ ابتهاج)
۱۱۲	غزل (محمد رضا شفیعی کدکنی)
۱۱۳	غزل (محمد علی بهمنی)
۱۱۳	غزل (قیصر امین‌پور)
۱۱۳	غزل (حسین منزوی)
۱۱۴	مثنوی عقاب (پرویز ناتل خانلری)
۱۱۷	رباعی معاصر
۱۱۸	نمونه‌های شعر آزاد فارسی
۱۱۸	نیما یوشیج
۱۱۸	ققنوس
۱۲۰	خانه‌ام ابری ست
۱۲۱	در شب سرد زمستانی
۱۲۱	اجاق سرد
۱۲۲	شب قورق
۱۲۳	ری را
۱۲۴	مهدی اخوان ثالث
۱۲۴	زمستان
۱۲۶	کتیبه
۱۲۶	اطمع من قالب الصخره (از امثال عرب)

مقدمه

درس ادبیات فارسی برای دانشجویان همه رشته‌های تحصیلی در مقاطع کاردانی، کارشناسی و دکتری پیوسته در قالب یک درس نظری سه واحدی ارائه می‌شود. ارائه این درس برای همه دانشجویان، بیانگر اهمیت آن در ابعاد گوناگون است که لزوم توجه جدی به آن و تعیین و تبیین اهداف آن را بسیار ضروری می‌سازد.

هدف درس ادبیات فارسی آشنایی بیشتر دانشجویان با گنجینه‌های ادبی فارسی و ارتقای مهارت‌های زبانی و نگارشی آنان در پرتو زبان معیار فارسی، آموزش خوانش دقیق و درست متون ادبی، ارتقای تفکر انتقادی از راه آموزش نگاه انتقادی به متون ادبی، پرورش ذوق هنری و استعداد ادبی مخاطبان، و ایجاد علاقه و تداوم حس تعلق فرهنگی در آنان است. با توجه به اینکه مخاطبان این درس دانشجویان غیرادبی هستند، میل به این مقصود در صورتی محقق می‌شود که ساختار و محتوای منبع درسی، به عنوان یک مجموعه پویا در جزء و کل، به شکلی باشد که دانشجو را در قبال رابطه زبان و ادبیات با یکدیگر و با جامعه هشیار سازد و ضرورت ادبیات را به طور هم‌زمان در مقام یک نیاز و یک پاسخ به آنچه در جامعه بشری می‌گذرد، به او تبیین کند. همه این‌ها فقط زمانی قابل دستیابی است که هم‌زمان هم مباحث نظری مناسب و به‌روز ارائه شود تا مخاطب را آماده ورود به متن ادبی کند و با دانش قبلی او در زمینه‌های زبان و ادبیات مرتبط باشد و هم متون ادبی‌ای به او عرضه شود که آن را در ارتباط با زندگی خود درک کند. متون ادبی‌ای مرتبط با زندگی او به‌ویژه در دنیای مدرن و پسامدرن، که همگان می‌دانند تفاوت بنیادین با دنیای سنتی دارد، به او عرضه شود تا وی به ادبیات فقط به عنوان میراثی بالارزش نگاه نکند، بلکه به آن در مقام یک نیاز و ضرورت به‌ویژه در عصر ارتباطات پیچیده و تنگاتنگ فرهنگی - اجتماعی معاصر بنگرد و بداند با ادبیات هم بهتر می‌بیند و هم بهتر زندگی خواهد کرد. اینجاست که او ادبیات را نه تنها یک ضرورت می‌شمارد و به آن به عنوان عامل مؤثری برای درک بهتر جامعه و وقایع آن می‌نگرد، بلکه آن را عنصری حیاتی برای ارتقا و بهبود زندگی فردی و اجتماعی خود و دیگران می‌شمارد و به خواننده فعال متن ادبی - هنری تبدیل می‌شود. در این حالت چه به طور مستقیم و چه به طور غیرمستقیم مهارت‌های زبانی او بهبود می‌یابد و با آثار ادبی هم ارتباط می‌گیرد و متن ادبی برای او به متن ابدی تبدیل می‌شود. ناگفته نماند که این مهم با به‌گزینی و تدریس متن‌های زیبا و پرمحتوا از شاهکارهای ادبیات فارسی به‌ویژه ادبیات معاصر دست‌یافتنی‌تر است.